

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 87/2015-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. marca 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou BIZOŇ & PARTNERS, s. r. o., Bratislava, vo veci namietaného porušenia ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 9 Co/434/2013-635 z 19. júna 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] (ďalej aj „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v záhlaví označeným zrušujúcim uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia sú žalovanými v konaní o určenie vlastníckeho práva k bližšie označeným nehnuteľnostiam.

3. Okresný súd Nitra (ďalej len „okresný súd“) ostatným rozsudkom zo 14. októbra 2013 návrh žalobcov zamietol, ale na ich odvolanie krajský súd zrušil rozhodnutie okresného súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie so záverom, že prvostupňový súd sa nevysporiadal so všetkými návrhmi, ktoré žalobcovia uplatnili v konaní, takže svojím rozhodnutím im odňal možnosť konať pred súdom.

4. Podľa sťažovateľov krajský súd porušil nimi označené základné práva svojvoľnou aplikáciou príslušných procesných ustanovení, ktorou neustále vracia žalobcov do prvostupňového konania.

5. Na základe uvedeného sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k porušeniu ich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, zrušil uznesenie krajského súdu, vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie a uhradil trovy konania v sume 340, 90 € na účet právneho zástupcu.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

7. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovatelia nemôžu v súčasnosti a nebudú môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré im zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. IV. ÚS 42/07).

8. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v občianskom súdnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Zásada subsidiarity zahŕňa okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

9. Zo sťažnosti vyplýva, že napadnutým uznesením krajského súdu bolo rozhodnutie okresného súdu zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, čo bez akýchkoľvek pochybností znamená, že napadnutým uznesením krajského súdu sa konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti neskončilo. V danom prípade nejde, resp. nešlo ešte o konečné rozhodnutie, dôsledkom ktorého by bolo právoplatné skončenie veci, prípadne zastavenie súdneho konania. Aj keď z formálneho hľadiska je napadnuté uznesenie právoplatným rozhodnutím, konanie medzi sťažovateľmi ako žalovanými a žalobkyňou ďalej pokračuje v konaní pred okresným súdom.

10. Podľa názoru ústavného súdu namietanie nesprávnosti, nezákonnosti a arbitrárnosti rozhodnutia krajského súdu ako odvolacieho súdu nemôže byť samo osebe dôvodom na namietanie porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovatelia mali a aj budú mať v ďalšom štádiu konania možnosť pred okresným súdom a následne prípadne aj pred krajským súdom uplatniť ochranu označených práv, ako aj svoju argumentáciu týkajúcu sa skutkovej a právnej stránky predmetnej veci, z čoho vyplýva, že majú ešte k dispozícii iný právny prostriedok ochrany tých práv, ktorých porušenie namietajú vo svojej sťažnosti. K vykonávaniu dôkazov sa sťažovatelia budú môcť v konaní pred okresným súdom vyjadriť za tých istých podmienok ako ostatní účastníci konania, keďže majú k dispozícii celý nový proces, v ktorom môžu uplatniť aj svoje ďalšie výhrady vo veci pri využití prostriedkov právnej ochrany, ktoré im Občiansky súdny poriadok priznáva.

11. Okolnosť, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, neznamená, že sťažovatelia sa nemôžu brániť v ďalšom štádiu konania na základe totožnej argumentácie, akú predložili v prerokovanej sťažnosti ústavnému súdu, s tým, že všeobecné

súdy budú musieť zvážiť relevanciu ich argumentácie a podľa svojho úsudku ju zohľadniť v rámci svojho rozhodovania.

12. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené konštatuje, že sťažnosť bola za danej procesnej situácie podaná neprípustne, preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

13. V tomto prípade musí ústavný súd opäť s poľutovaním konštatovať, že sa ani v tomto konaní nenaplnil úmysel a očakávania zákonodarcu, ktorý ustanovil nutnosť zastúpenia sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom s nádejou, že advokátsky *primus* zabráni bezdôvodnému podávaniu ústavných sťažností, teda takých, ktoré nebudú vecne neprejednateľnými návrhmi zbytočne zahlcujúcimi ústavný súd, ktorý sa tak nemôže dôsledne venovať tým prípadom, ktoré si zasluhujú pozornosť či dokonca zásah. Aj v tomto prípade tak išlo o neprofesionálny výkon advokácie, ktorý na ústavnom súde ročne generuje vyše 16 000 neprejednateľných vecí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. marca 2015